

Åtgärdsplan mot segregation 2022

Lite bättre, steg för steg

Diarienummer:	KS 2020-754
Datum:	2022-01-05
Handläggare:	Ellen Henriksen, Filippa Blomberg, Mikael Borin och Karin Olanders
Organisation:	Kommunledningsförvaltningen

Innehåll

1	Inledning	4
2	Bakgrund	4
2.1	Vad innebär segregation och vilka konsekvenser får det?	5
2.1.1	Jämlig hälsa	5
2.1.2	Begreppen segregation, integration och inkludering	6
2.2	Processen för att ta fram och uppdatera åtgärdsplanen	7
2.3	Genomförande och uppföljning av åtgärdsplanen	8
3	Åtgärdsplan mot segregation	9
3.1	Fem utvecklingsområden och 60 åtgärder	9
3.2	Fem viktiga perspektiv ska genomsyra vårt arbete	9
3.2.1	Samverkan	10
3.2.2	Kommunikation	10
3.2.3	Delaktighet	11
3.2.4	Jämlikhet	11
3.2.5	Jämställdhet	11
3.3	Utvecklingsområde 1: Ökad trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället	12
3.3.1	Nuläge	12
3.3.2	Vad kommunen behöver göra	12
3.3.3	Åtgärder	13
3.4	Utvecklingsområde 2: Fler i arbete eller meningsfull sysselsättning	19
3.4.1	Nuläge	19
3.4.2	Vad kommunen behöver göra	19
3.4.3	Åtgärder	20
3.5	Utvecklingsområde 3: Utbildning för att barn och vuxna ska nå sin fulla potential	24
3.5.1	Nuläge	24
3.5.2	Vad kommunen behöver göra	24
3.5.3	Åtgärder	25
3.6	Utvecklingsområde 4: Trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping	28
3.6.1	Nuläge	28
3.6.2	Vad kommunen behöver göra	28
3.6.3	Åtgärder	29
3.7	Utvecklingsområde 5: En rikare fritid för alla	34
3.7.1	Nuläge	34
3.7.2	Vad kommunen behöver göra	34
3.7.3	Åtgärder	35
4	Bilagor	38

1 Inledning

Denna åtgärdsplan utgör grunden för Linköpings kommuns fortsatta arbete för att minska den rumsliga segregationen, det vill säga boendesegregationen, som medför negativa effekter för samhället och individen. I områdena Berga, Ryd och Skäggetorp bor en hög andel invånare med svag socioekonomi och liknande utmaningar tillsammans, till stor del åtskilda från andra socioekonomiska grupper i Linköping. För att de som lever i områdena ska få jämlika förutsättningar och möjligheter som de som bor i andra delar av Linköping krävs särskilda insatser.

Åtgärdsplanen utgör en plattform för tvärssektoriell samverkan mellan kommunens förvaltningar med syfte att minska och motverka de negativa effekterna av segregation i de geografiska områdena Berga, Ryd och Skäggetorp. I åtgärdsplanen finns fem utvecklingsområden som är prioriterade att arbeta med och totalt 60 åtgärder.

De åtgärder som redovisas i planen är främst åtgärder som kräver särskilda insatser avseende samordning och samverkan mellan förvaltningarna, eller där det finns ett värde av att lyfta fram en insats för att ytterligare stärka den. Vissa åtgärder är pågående och ingår i nämndernas/förvaltningarnas basuppdrag, vissa är en vidareutveckling av det arbete som redan genomförs, och några är helt nya för kommunen. De totalt 60 åtgärderna ska inte ses som en ensam lösning för att minska de negativa effekterna av segregation, utan som ett komplement till kommunens ordinarie arbete och insatser av mer genomgripande strukturell karaktär.

Detta är en uppdatering av den åtgärdsplan som togs fram under hösten 2020. Under hösten 2021 har en uppföljning gjorts av åtgärdsplanen från 2020 som redovisas i ett separat dokument. Utifrån uppföljningen och ny kunskap har åtgärdsplanen uppdaterats för att vara aktuell för år 2022. En del åtgärder som genomförts eller är av mer pågående eller löpande karaktär har vidareutvecklats och finns med även i denna version. Alla åtgärder kommer startas upp och/eller genomföras under 2022. Några har redan tidigare påbörjats och andra kommer pågå under längre tid än under året. De flesta åtgärder finns med i förvaltningarnas verksamhetsplaner för 2022 eller ska inarbetas i verksamhetsplanerna för 2023

2 Bakgrund

I januari 2020 beslutade kommundirektören om en ny modell för ledning och samordning av insatser mot segregation samt trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.

Att motverka segregation, öka den upplevda tryggheten och att bedriva ett aktivt brottsförebyggande arbete är tydliga politiska prioriteringar. Prioriteringarna uttrycks bland annat i de kommunövergripande målen:

- Ett attraktivt och tryggt Linköping
- Valfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum
- Stark gemenskap och människor i arbete
- Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv
- Hög kunskap med skolor i framkant

Inriktningen är att minska och motverka rumslig segregation som ger negativa effekter för samhället och individen.

Insatserna fokuseras främst till de tre områden i Linköping där flest invånare med svagare socioekonomi bor; Berga, Ryd och Skäggetorp. I områdena bor en hög andel invånare med svagare socioekonomi och liknande utmaningar tillsammans, till stor del åtskilda från andra socioekonomiska grupper i Linköping. Alla tre områden klassas som områdestyp 1 eller 2, det vill säga "Områden med socioekonomiska utmaningar", enligt Delegationen mot segregation (Delmos).

Fokus i Linköping är att minska den socioekonomiska boendesegregationen som medför negativa effekter för individen och samhället. Det är inte ett enskilt område som är segregerat utan hela kommunen som är uppdelad. För att bryta segregationen krävs ett tvärsektorielt angreppssätt och fokus behöver läggas på både bakomliggande orsaker till segregation och på att kompensera de som påverkas mest av segregationens negativa konsekvenser, så att de ska få jämlika förutsättningar och möjligheter som de som bor i andra delar av kommunen.

I december 2020 fastställdes den första Åtgärdsplan mot segregation av kommundirektören och arbetet med att genomföra åtgärderna inom de fem utvecklingsområdena har sedan dess pågått.

2.1 Vad innebär segregation och vilka konsekvenser får det?

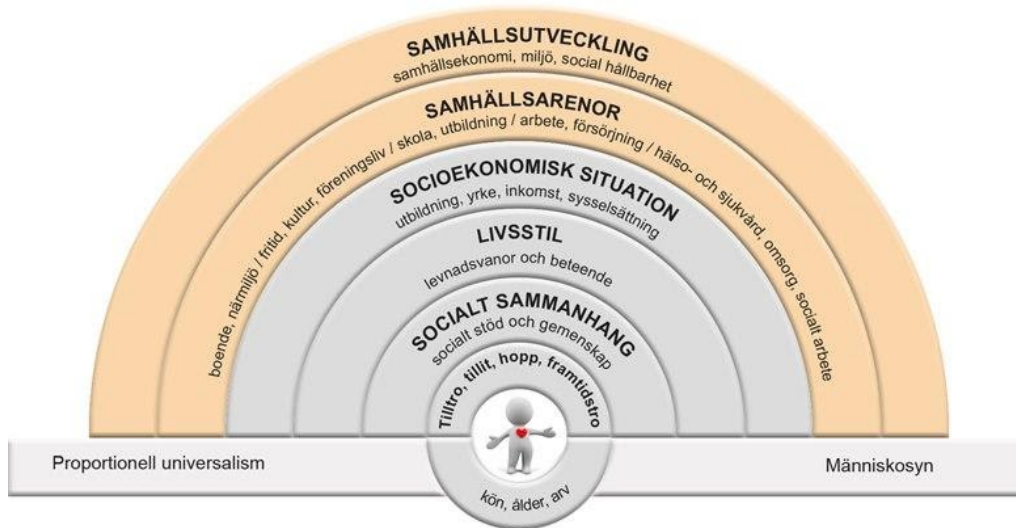
Segregation handlar om att människor lever och verkar separerade från varandra. Det innebär att det uppstår koncentrationer av människor med liknande karaktäristika och egenskaper i till exempel bostadsområden, i olika skolor och på delar av arbetsmarknaden. Den socioekonomiska boendesegregationen blir ett problem när den leder till att människor får alltför ojämlika uppväxt- och levnadsvillkor beroende på vilket område de bor i.

Bostadens plats kan påverka livschanser, exempelvis genom barns tillgång till utbildning och vuxnas möjligheter till ett arbete. Vilka kompisar och förebilder elever har i skolan, vilka personer människor möter i sin vardag och vilka nätverk de har tillgång till, har betydelse för deras liv och deras hälsa.

2.1.1 Jämlik hälsa

För att uppnå en god och jämlik hälsa krävs att människor ges likvärdiga villkor och förutsättningar. En individs hälsa påverkas av en mängd olika

faktorer som på olika sätt och på olika nivåer samspelar med varandra. Vissa är förutbestämda medan andra kan påverkas av samhället eller individen. I bilden nedan illustreras dessa villkor och förutsättningar i det som ofta benämns som hälsans bestämningsfaktorer, vilket är allt från genetiska faktorer till strukturella faktorer såsom generella socioekonomiska, kulturella och miljömässiga förhållanden. Ojämlighet i hälsa skapas av att olika grupper i samhället har systematiskt olika livsvillkor och levnadsvanor.

Östgötamodellen för jämlik hälsa – ett samspel mellan individ, miljö och samhälle”. Orange färg markerar de samhälleliga förutsättningar som är avgörande för de individuella (grå) bestämningsfaktorerna för hälsa

Grunden i proportionell universalism är att alla ska kunna nås av insatser men att insatserna behöver vara i olika form och intensitet utifrån individernas behov. I områdena med socioekonomiska utmaningar i Linköping lever många människor med liknande utmaningar tillsammans, åtskilda från andra socioekonomiska grupper. Varje steg nedåt i den sociala hierarkin, exempelvis nivå på utbildning, inkomst eller yrke, innebär sämre hälsa. några exempel är att:

- Arbetslöshet har samband med kortare livslängd, ökad risk för hjärt-kärlsjukdom, ohälsosamma levnadsvanor och psykisk ohälsa.
- Personer med förgymnasial utbildning har i genomsnitt sex år kortare återstående livslängd än de med eftergymnasial utbildning.
- Att leva i en familj med ekonomisk utsatthet påverkar barns välmående, boende och skolresultat.

2.1.2 Begreppen segregation, integration och inkludering

Segregation och integration är två separata begrepp som ibland blandas ihop. Detsamma gäller ibland även inkludering. Begreppen definieras olika beroende på sammanhang men nedan följer kortfattade beskrivningar av begreppen. Dessa tre begrepp ska inte ses som varandras motsatser utan de beskriver

snarare olika processer. Linköping arbetar med alla processerna samtidigt och det finns ofta beröringspunkter mellan dem och en stark korrelation.

Segregation handlar, som tidigare nämnt, om att människor lever och verkar separerade från varandra. Det innebär att det uppstår koncentrationer av människor med liknande karaktäristika och egenskaper i till exempel bostadsområden, i olika skolor och på delar av arbetsmarknaden. Den socioekonomiska boendesegregationen blir ett problem när den leder till att människor får alltför ojämlika uppväxt- och levnadsvillkor beroende på vilket område de bor i.

Integration handlar om en process där individer och grupper med en social och kulturell bakgrund som skiljer sig från majoritetssamhället erbjuds, och accepterar, verktyg för att förstå, förhålla sig till och ta del i samhället. Det kan exempelvis handla om att fler individer etablerar sig på arbetsmarknaden, och att såväl individer som samhället utvecklas av det. Integrationen är en ömsesidig process mellan individerna och samhället.

Inkludering är en process som utgår från grundförutsättningen att mångfald inom samhällets olika sfärer medför mervärde. Inkludering kan innebära att anpassa sammanhanget efter individens behov. Inkludering kan också innebära att arbeta med normer och fördomar för att röja informella hinder, som riskerar att stänga individer ute från olika arenor i samhället, och istället främja likvärdighet och delaktighet.

2.2 Processen för att ta fram och uppdatera åtgärdsplanen

Beslutet från kommundirektören om en ny modell för ledning och samordning av insatser mot segregation kom i januari 2020. Modellen innebär en styrgrupp bestående av förvaltningschefer från flera förvaltningar, samt en lednings- och samordningsgrupp bestående av avdelningschefer från motsvarande förvaltningar. Lednings- och samordningsgruppen kallas för SMS-gruppen (samordning mot segregation).

Initialt togs nulägesbilder fram med statistik och beskrivningar av områdena och utmaningar och knäckfrågor att lösa formulerades. Utifrån detta och utifrån regeringens och Delmos rekommendationer formades fem utvecklingsområden. Fem perspektiv identifierades också som extra viktiga att ha med i fortsatt arbete och tanken är att perspektiven ska genomsyra allt arbete som görs. Utifrån de fem utvecklingsområdena formulerades totalt 60 åtgärder. Åtgärdsplanen fastställdes av kommundirektören i december 2020.

Områdena Berga, Ryd och Skäggetorp skiljer sig åt till viss del, men SMS-gruppen har under arbetets gång kunnat konstatera att utmaningarna ändå till stor del är liknande i områdena. Därför har en gemensam åtgärdsplan för områdena tagits fram. Utvecklingsområdena är gemensamma även om behoven till viss del skiljer sig åt mellan områdena. Många åtgärder är gemensamma för både Berga, Ryd och Skäggetorp och vissa avser enbart ett område. Hur

åtgärderna kommer genomföras praktiskt kommer att skilja sig åt i områdena beroende på förutsättningar och behov.

Hösten 2021 gjordes en uppföljning av åtgärderna i åtgärdsplanen - om de var pågående, genomförda eller ej påbörjade. Uppföljningen visade att 12 åtgärder var genomförda, 42 var pågående och 6 stycken ej var genomförda.

I denna version finns några åtgärder som vidmakthållna, andra har uppdaterats och vidareutvecklats. Några helt nya åtgärder har tillkommit, och vissa har tagits bort. I dokumentet ”Uppföljning av åtgärdsplan mot segregation 2021” redovisas en fullständig uppföljning.

Vid sammanställningen av åtgärdsplanen uppdagades det hur många olika utvecklingsarbeten och processer som bedrivs inom Linköpings kommun, och ibland uppstår svårigheter att hitta rätt avgränsningar för om frågan rör segregationsarbetet, och således ska inkluderas i denna åtgärdsplan, eller inte. En avgränsning har gjorts till att insatsen främst ska gälla dessa tre områden eller något av dem. Andra processer som sker inom förvaltningarna eller genom samverkan ska när det är möjligt och lämpligt synkas, och vid behov samordnas med dessa åtgärder.

Denna uppdaterade åtgärdsplan för år 2022 med utvecklingsområden och åtgärder har utarbetats av SMS-gruppen för att därefter godkännas av styrgruppen och beslutas av kommundirektören.

2.3 Genomförande och uppföljning av åtgärdsplanen

Varje utvecklingsområde innehåller ett antal åtgärder. Vid varje åtgärd finns beskrivet vilket eller vilka områden som avses, vilken förvaltning eller enhet som är huvudansvarig för genomförandet, hur åtgärden är tilltänkt att finansieras och inom vilken tidsram. Det framgår även om åtgärden är en ny åtgärd, en vidareutvecklad åtgärd eller en vidmakthållen åtgärd från föregående år.

Genomförandet av den enskilda åtgärden sker oftast i samverkan mellan flera olika förvaltningar, avdelningar, enheter eller aktörer. Huvudansvaret för åtgärden innebär ett ansvar för initiering, förankring, genomförande och uppföljning av respektive åtgärden inom givna ramar.

Majoriteten av åtgärderna är inarbetade i förvaltningarnas verksamhetsplaner och är därmed finansierade i nämndernas internbudget för 2022, dessa kommer således följas upp inom ordinarie styr- och ledningsstruktur.

För att få en sammanhållen bild av hur arbetet med åtgärdsplanen fortlöper kommer åtgärdsplanen i sin helhet att följas upp årligen. Det planeras dels för en övergripande uppföljning av huruvida åtgärderna är genomförda, pågående eller ej påbörjade samt en avstämning om vi rör oss i rätt riktning. Det vill säga om vi har valt rätt åtgärder och vilken effekt de fått. Om behov finns kan åtgärdsplanen uppdateras eller kompletteras med fler eller förändrade åtgärder

för att bättre möta behoven inom respektive utvecklingsområde inför kommande år.

3 Åtgärdsplan mot segregation

3.1 Fem utvecklingsområden och 60 åtgärder

Fem utvecklingsområden för Berga, Ryd och Skäggetorp har arbetats fram. Det är fem områden inom vilka Linköpings kommun ser ett behov av att kraftsamla för att åstadkomma en positiv utveckling. Utvecklingsområdena har formats utifrån Linköpings kommunövergripande mål, regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation samt nulägesbilderna med fokus på utmaningarna som har identifierats i Berga, Ryd och Skäggetorp, se bilaga 1, 2 och 3.

De fem utvecklingsområdena är:

- Ökad trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället
- Fler i arbete eller meningsfull sysselsättning
- Utbildning för att barn och vuxna ska nå sin fulla potential
- Trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping
- En rikare fritid för alla

Utvecklingsområdena är gemensamma för Berga, Ryd och Skäggetorp. Under respektive utvecklingsområde beskrivs kort nuläget och vilka utmaningar kommunen ser samt vilken utveckling som kommunen önskar åstadkomma. I vissa fall specificeras särskilda utmaningar inom något av områdena.

Under varje utvecklingsområde finns ett antal konkreta åtgärder som kommunen ska genomföra för att flytta positionen i rätt riktning. De flesta av åtgärderna gäller alla tre områden, några är specifika för ett område, alternativt så genomförs de till en början i ett av områdena för att sedan utvärderas.

Vid varje åtgärd finns en utpekad ansvarig förvaltning och i vissa fall även enhet/avdelning. Några av åtgärderna är mindre omfattande och genomförs av utpekad förvaltning inom ordinarie verksamhet, medan andra åtgärder är mer omfattande och kräver samverkan mellan fler, eller andra beslut för att verkställas.

3.2 Fem viktiga perspektiv ska genomsyra vårt arbete

Fem viktiga perspektiv ska beaktas och genomsyra vårt arbete i varje utvecklingsområde och åtgärd. Det handlar om delaktighet, jämlikhet, jämställdhet, kommunikation och samverkan.

De fem utvecklingsområdena och de 60 åtgärderna ska genomsyras av perspektiven samverkan, information, delaktighet, jämlikhet och jämställdhet.

3.2.1 Samverkan

En stor utmaning hittills i områdena har varit att många olika aktörer genomför insatser eller projekt var för sig utan samordning och samverkan. Även internt inom kommunen har det funnits brister sett till samverkan och samordning av de insatser som genomförts i Berga, Ryd och Skäggetorp. Ingen kan lösa utmaningarna själv, utan alla krafter behövs och kommunen behöver arbeta i samma riktning. Förhoppningsvis kan det också leda till större tydlighet för kommuninvånarna när kommunen är mer samlad.

Följande ska beaktas:

- Samverkan med aktörer (internt eller externt) ska ske för mervärde sett till förväntat resultat.
- Inblandade parter ska eftersträva hållbara samverkansstrukturer.

3.2.2 Kommunikation

Kommunikationen behöver utvecklas inom kommunens organisation och ut mot kommuninvånarna. Att den interna kommunikationen behöver utvecklas hänger ihop med att den interna samverkan behöver utvecklas. Det är viktigt att rätt personer får kännedom om rätt saker och att viktig information inte försvinner i flödena.

Följande ska beaktas:

- Kommunikation ska vara anpassad efter målgruppen.
- Samarbetsplattformen Google Workspace används för att skapa effektiva interna kommunikationsformer.

3.2.3 Delaktighet

Delaktighet och demokrati handlar om att alla ska ha möjlighet att engagera sig, vara med och påverka i samhällsfrågor och samhällsutvecklingen, men också om att delta i samhället. Valdeltagande, engagemang i civilsamhället och tillit till andra människor är lägre bland boende i områden med socioekonomiska utmaningar jämfört med andra områden och riket som helhet.

Följande ska beaktas:

- Delaktighet ska möjliggöras anpassat till tilltänkt målgrupp.

3.2.4 Jämlikhet

Jämlikhet innebär att alla människor är lika mycket värda och har samma rättigheter oavsett etnicitet, ålder, kön, sexuell läggning, religion och funktionsnedsättning. Även socioekonomiska förutsättningar inverkar stort på i vilken utsträckning som människor har utrymme att få sina rättigheter tillgodosedda. I ett jämlikt samhälle lever människor ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. För att till exempel uppnå en jämlik hälsa är det viktigt att människor ges likvärdiga villkor och förutsättningar. I utformandet av insatser är det viktigt att ha en medvetenhet om att olika socioekonomiska förutsättningar liksom olika maktordningar i samhället inverkar på människors möjligheter att delta i samhället på lika villkor.

Följande ska beaktas:

- Jämlikhetsperspektivet ska beaktas vid genomförande av åtgärderna i planen.
- Åtgärder ska i sin utformning och intensitet utgå från individernas behov.

3.2.5 Jämställdhet

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom livets alla områden. Makt fördelas olika i samhället beroende på föreställningar om kön. I Berga, Ryd och Skäggetorp finns utmaningar kopplat till jämställdhet. Det är till exempel en högre andel kvinnor som är arbetslösa jämfört med män.

Följande ska beaktas:

- Jämställdhetsperspektivet ska beaktas vid genomförande av åtgärderna i planen.
- Jämställdhetsanalyser ska göras utifrån tillämpningsanvisningar för jämställdhetsanalys.

3.3 Utvecklingsområde 1: Ökad trygghet, gemenskap och delaktighet i samhället

3.3.1 Nuläge

I Berga, Ryd och Skäggetorp förekommer kriminalitet och brottslighet. Det förekommer regelbundet samlingar av ungdomar vilket skapar oro, främst kring centrumen. Cykelstölder, skadegörelse och narkotikaförsäljning är vanligt förekommande och det finns platser som upplevs som otrygga. I områdena riskerar barn och unga att dras in i kriminella miljöer. Mycket verksamhet sker som dold brottslighet men då och då sker incidenter som påverkar allmänheten och skapar stor otrygghet, exempelvis skjutningar eller större bränder. Under det senaste året har flera skjutningar skett i områdena, varav flera med dödlig utgång. En pågående konflikt mellan lokala kriminella grupperingar påverkar tryggheten i dessa tre områden men även hela staden.

Skäggetorp är klassat som ett särskilt utsatt område av polisen, där kriminella gäng har en inverkan på lokalsamhället.

I Berga, Ryd och Skäggetorp finns det många människor som lever i utanförskap eller i social utslagning. Dessa individer behöver olika former av stöd från samhället och hjälp för att integreras och inkluderas. Samtidigt vittnar kommunanställda om att vissa invånare upplevs ha en bristande tilltro till myndigheter och kommunen, och det stöd och skydd som kan erbjudas. Kommunen har tidigare inte varit tillräckligt synlig, närvarande och tillgänglig för de som behöver hjälp, särskilt inte utanför kontorstider.

3.3.2 Vad kommunen behöver göra

Tryggheten, gemenskapen och delaktigheten i samhället för människor som bor i Berga, Ryd och Skäggetorp behöver ökas genom olika åtgärder. Kommunen behöver tillsammans med polisen och andra aktörer arbeta för att minska kriminaliteten, förhindra att fler blir kriminella och att barn och unga dras in i kriminalitet. Kommunen behöver bryta strukturerna och förebygga riskfaktorerna. Att stötta kriminella att hoppa av är också en viktig del som behöver utvecklas och som blivit mer aktuell i och med den upptrappade konflikten. Att ständigt arbeta för att förbättra den fysiska miljön, skapa positiva mötesplatser och ta bort otrygga platser är också en viktig del.

Kommunen behöver samla sig och stå enad som en mer synlig aktör i områdena, närvaron behöver intensifieras även utanför kontorstid på kvällar och helger. Samverkan behöver förbättras mellan alla de aktörer som arbetar ute i områdena, både internt mellan kommunala verksamheter men även externt mellan kommunen och andra aktörer. De invånare som behöver hjälp, stöd och information ska enkelt veta vart de kan vända sig, och vid behov slussas rätt. För att skapa så goda förutsättningar som möjligt behöver kunskapshöjande insatser för kommunens aktörer genomföras.

3.3.3 Åtgärder

1.1. Vidareutveckla det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet

Det brottsförebyggande arbetet i områdena har organiserats på ett nytt sätt under det senaste året. EST-systemet (Effektiv Samordning för Trygghet) och lokala brottsförebyggande grupper (BF-grupper) har införts. De nya arbetssätten ska upprätthållas och vidareutvecklas vid behov för att bättre möta behoven.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets- enheten	Finansiering: Genomförs inom ram.
--	--	--	---

Vidareutvecklad åtgärd (sammanslagning av tidigare åtgärder)

1.2. Vidareutveckla samverkan mellan kommunen och polisen

Samverkan mellan kommunen och polisen har utvecklats mycket under det senaste året. Samverkan ska fortsätta kring bland annat Medborgarlöftet och den handlingsplan som tagits fram, polisens trygghetsundersökning samt Projekt Municipal. Fokus på att stärka samverkan på det strategiska planet.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets- enheten	Finansiering: Genomförs inom ram.
--	--	--	---

Vidareutvecklad åtgärd (sammanslagning av tidigare åtgärder)

1.3. Stärk upp med trygghetsskapande ordningsvakter i Berga, Ryd och Skäggetorp

Kommunen ska även fortsättningsvis prioritera att ha ordningsvakter i Berga Ryd och Skäggetorp som en del i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets- enheten	Finansiering: Genomförs inom ram, samt genom tillskott av extra trygghets- medel.
---	--	--	--

Ny åtgärd.

1.4. Inför kamerabevakning på strategiska platser

Kamerabevakning ska införas i Berga, Ryd och Skäggetorp. En utbyggnad av kamerabevakning och annan trygghetsskapande teknik ska byggas ut successivt. Syftet är ökad trygghet och större chans att klara upp brott.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF, säkerhets-enheten	Finansiering: Genomförs inom ram, samt genom tillskott av extra trygghets-medel.
Ny åtgärd.			

1.5. Verka för att öka relationsbyggande arbete mellan unga, polis och räddningstjänst

Fortsätta och utöka det relationsbyggande arbetet mellan blåljuspersonal och barn och ungdomar när läget är lugnt, istället för att mötas när incident inträffat. En naturlig kontaktyta med barn/ungdomar samt personal inom skola och fritidsverksamhet behöver finnas. Önskan att polisen och RTÖG (Räddningstjänsten Östra Götaland) kan prioritera även yngre barn på förskolor och lågstadiet.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB för genomförande i skolan, KoF för genomförande i fritidsverksamhet. KLF, säkerhets-enheten.	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			

1.6. Vidareutveckla områdesteamen

Områdesteamen är en långsiktig social insats i form av ett utvecklingsuppdrag till Leanlink. De tre teamen etablerades hösten 2021 och behöver nu stabiliseras och utveckla långsiktiga och strukturerade arbetssätt. Samverkan behöver utvecklas både med andra förvaltningar och enheter inom kommunen och med andra aktörer, exempelvis föreningar och	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: SOF, Leanlink	Finansiering: Inom ram samt med extra medel från trygghetspaket (5 mnkr/ år till SON).
---	--------------------------------------	----------------------------	---

civilsamhälle, i respektive område			
Vidareutvecklad åtgärd.			

1.7. Etablera nära socialtjänst i Skäggetorp

<p>Syftet är att skapa en nära socialtjänst i Skäggetorp som med nya arbets sätt tillsammans med medborgarna genom tidiga och förebyggande insatser förhindra att barn och unga hamnar i kriminalitet och utanförskap. Fördelarna med en fysisk närhet till socialtjänsten bygger på antagandet att närhet till boende i området samt till behov och utmaningar, samarbetspartners och så vidare ökar socialtjänstens kunskaper och ger andra möjligheter att utveckla nya arbets sätt utifrån ett helhetsperspektiv på områdets resurser, exempelvis i form av föreningar och medborgardelaktighet. SON har gett utvecklingsuppdraget och det ska vara en långsiktig social insats.</p>	Område: Skäggetorp	Ansvarig: SOF, Leanlink	Finansiering: Statliga medel under 2021-2023.
Ny åtgärd.			

1.8. Vidareutveckla socialtjänst närmare kommuninvånarna i Berga och Ryd

<p>Fortsätt med och vidareutveckla nuvarande arbete med områdesbaserad socialtjänst i Berga. Se över hur även kommuninvånarna i Ryd kan få motsvarande stöd med förebyggande, åtgärdande och stödjande insatser genom exempelvis områdesbaserad socialtjänst eller områdesteamens arbete.</p>	Område: Berga och Ryd	Ansvarig: SOF, Leanlink	Finansiering: Inom ram samt med extra medel från trygghetspaket (5 mnkr/ år till SON).
---	-----------------------------	-------------------------------	--

Socialtjänsten i området ska också utveckla och strukturera samverkan med andra aktörer i välfärdskedjan för att bättre uppfylla samhällskontraktet och möta de i behov av stöd.			
Vidareutvecklad åtgärd.			

1.9. Vidareutveckla arbetet med avhoppare och SIG (sociala insatsgruppen)

Stärkt samverkan behövs mellan berörda parter för att förebygga kriminalitet och erbjuda stöd till individer som vill bryta sitt kriminella liv. En processkartläggning har skett under 2021 och åtgärder för att vidareutveckla arbetet ska vidtas utifrån den.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: SOF och KLF, säkerhetsenheten	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			

1.10 Utveckla samverkan mellan elevhälsan och socialtjänsten

Syftet är att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst i befintliga samverkansgrupper och bygga upp samverkan mellan skola och nära socialtjänst i Skäggetorp.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB och SOF/ Leanlink	Finansiering: Genomförs inom ram.
Ny åtgärd.			

1.11. Utveckla Kontakt Linköpings arbetssätt i områdena

Eftersom många i områdena har behov av hjälp med samhällsvägledning och praktiska frågor är det viktigt att Kontakt Linköping anpassar arbetssättet för att möta och stötta kommuninvånare utifrån behov. Gärna lokaliserat till mötesplatser i områdena eller med koppling till områdesteamen.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: VSS	Finansiering: Genomförs inom ram.
---	--------------------------------------	------------------	--------------------------------------

Vidmakthållen åtgärd.

1.12. Vidareutveckla samverkan med civilsamhället

<p>Planen för samverkansplattform mellan kommun och civilsamhälle i Berga, Ryd och Skäggetorp ska verkställas. Ett nytt forum för utökad samverkan med civilsamhället i Skäggetorp ska etableras. I Berga och Ryd finns forum som kan vidareutvecklas. Områdesteamen ansvarar för att sammankalla, dokumentera och driva forumen. Andra kommunala verksamheter och aktörer bjuds in vid behov. Samverkan ska ske med KoF. Hållbarhetsenheten bistår som strukturellt, strategiskt stöd.</p>	<p>Område: Berga, Ryd, Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: Leanlink och KLF (hållbarhets- enheten). I samverkan med KoF.</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram.</p>
---	---	--	--

Vidareutvecklad åtgärd.

1.13. Ta fram kommuninternt utbildningspaket för att höja kunskapsnivån kring segregation

<p>Ett internt utbildningspaket ska tas fram och spridas. Syftet med utbildningen är att höja den allmänna kunskapsnivån hos kommunens anställda kring segregation och hur vi kan arbeta för att minska den och dess konsekvenser.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: KLF (hållbarhets- enheten)</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram.</p>
--	--	---	--

Vidmakthållen åtgärd.

1.14. Utveckla kommunikationen kring Berga, Ryd och Skäggetorp i enlighet med utarbetad strategi

<p>Syftet är kommunen ska kommunicera mer enhetligt kring områdena och kommunicera bättre med de</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: KLF, kommunikationsstaben</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram.</p>
--	--	--	--

boende i områdena. En viktig del handlar om att lyfta fram områdenas positiva sidor och den gemenskap som finns där, som motvikt till den negativa nyhetsrapporteringen.			
Vidareutvecklad åtgärd.			

1.15. Stötta förvaltningarna i att ställa sociala krav i upphandling

Hållbarhetsenheten avsätter resurser för att vidareutveckla sociala krav i främst centrala, kommunövergripande upphandlingar. En del i detta är att undersöka möjligheterna att ställa sociala krav som på olika sätt möjliggör sysselsättning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden i vissa upphandlingar.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KLF (hållbarhets- enheten)	Finansiering och tid: Genomförs inom ram. Löpande.
Ny åtgärd.			

1.16. Vidareutveckla och stärk Berga By som mötesplats

Berga By har nu öppnat men ska vidareutvecklas till en självklar, positiv mötesplats i Berga. Innehåll och öppettider utvecklas och anpassas allteftersom utifrån efterfrågan och behov. Samverkan ska ske med övriga förvaltningar och andra aktörer i området som exempelvis civilsamhället. Genomförs tillsammans med SOF och VSS genom Kontakt Linköping.	Område: Berga	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.4 Utvecklingsområde 2: Fler i arbete eller meningsfull sysselsättning

3.4.1 Nuläge

I Berga, Ryd och Skäggetorp är förvärvsfrekvensen generellt sett betydligt lägre än i många andra områden och jämfört med Linköping totalt. Det finns också en skillnad i förvärvsfrekvens mellan kvinnor och män i dessa områden som är större än skillnaden mellan kvinnor och män totalt sett i Linköping. Som exempel var förvärvsfrekvensen för kvinnor i området Rosendal i Skäggetorp 40 %, medan det för kvinnor totalt i Linköping var 76 % år 2019.

Även andelen personer som uppburit ekonomiskt bistånd någon gång under 2018 var betydligt högre i Berga, Ryd och Skäggetorp jämfört med Linköping totalt.

Sammantaget är det många vuxna i Berga, Ryd och Skäggetorp som inte har ett arbete att gå till. Utmaningarna är allra störst i Skäggetorp och delar av Ryd men även i Berga finns det många människor som står utanför arbetsmarknaden. Arbetslöshet har ett bevisat samband med kortare livslängd, ökad risk för hjärt-kärlsjukdom, ohälsosamma levnadsvanor och psykisk ohälsa. Den låga förvärvsfrekvensen får dessutom konsekvenser för hushållens ekonomi. I Skäggetorp fanns det år 2019 nästan 2000 barn och unga som levde i relativ fattigdom, det vill säga lever i hushåll med låg ekonomisk standard. Det motsvarar 73,9 % av alla barn och unga i Skäggetorp. I Berga var motsvarande andel 47,8 %, och i Ryd 53,7 % år 2019. Att leva i en familj med ekonomisk utsatthet påverkar bland annat barns välmående, boendesituation och skolresultat negativt. Coronapandemin har på olika sätt förvärrat situationen för många som hade det svårt redan innan. Även om återhämtning skett sedan restriktionerna släppte under hösten 2021 så finns det fortfarande en stor osäkerhet inom flera branscher.

3.4.2 Vad kommunen behöver göra

Fler människor i Berga, Ryd och Skäggetorp behöver komma ut i arbete. Att ha ett arbete att gå till är viktigt för individens möjligheter till positiv utveckling, självkänsla, inkludering i samhället, integration, hopp och framtidstro. Det är också mycket viktigt för barn och unga att ha vuxna med ett arbete som förebilder för att motivera till egna studier och att söka ett eget arbete.

Flera olika åtgärder behöver vidtas. Kommunen, och även andra arbetsgivare, behöver öppna upp verksamheten mer och se över hur fler personer kan tas emot inom ramen för olika arbetsmarknadsåtgärder. Det svåraste är ofta att få ett första jobb. Det är därför också viktigt att fortsätta stötta unga till att få arbetslivserfarenhet, till exempel genom olika satsningar på feriearbeten och extraanställningar. Det kan motivera till att fortsatt vilja jobba och tjäna egna pengar. Det är också viktigt att se över olika utbildningsinsatser så att de på bästa sätt gör individen anställningsbar och matchar efterfrågan på arbetsmarknaden.

3.4.3 Åtgärder

2.1. Kommunens samtliga förvaltningar ska ta emot fler personer inom ramen för arbetsmarknadsåtgärder

<p>Ett politiskt uppdrag att genomföra "heltidsaktiveringen" finns. Arena arbetsmarknad kommer genomföras inom heltidsaktiveringen. De fördelade arbetsplatserna på förvaltningar och bolag ska följas upp. Ram för utvecklingsplatser och arbetsmarknadsanställningar finns samt "Riktlinje för hantering av hållbart arbetsmarknadsåtagande". Samtliga nämnder har fått i uppdrag att öka antal arbetsmarknadsplatser. Antalet platser övergår 500 stycken per år.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: Tar fram platser: samtliga nämnder, Matchar tillsättningen: IAF</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram.</p>
--	--	--	--

Vidmakthållen åtgärd.

2.2. Inrätta lokala driftsorganisationer

<p>Miljö- och samhällsbyggnadskontoret har under 2021 inrättat lokala driftsorganisationer på prov i Berga och Skäggetorp. Park och natur (MoS) ansvarar för att förse arbetsgrupperna med lämpliga arbetsuppgifter och Drivbänk ansvarar för genomförandet. En lokal driftsorganisation med lokal förankring kan skapa en något högre standard på driften, samtidigt som den bidrar till ansvarstagande och stolthet för den egna stadsdelen. Utvärdering av utfallet bör göras och en eventuell fortsättning finansieras. Genomförs Q2/2021 – Q2/2022.</p>	<p>Område: Berga och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig : MoS (SMA)</p>	<p>Finansiering: Förlängningen finansieras via tilläggsbudget.</p>
--	---	---------------------------------	--

Vidmakthållen åtgärd.

2.3. Genomför ungdomssatsning i områden med socioekonomiska utmaningar

Ungdomssatsningens syfte är att unga i områdena ska få jobb tidigt. Till exempel att rusta dem inför jobbsökande men också att kunna erbjuda dem praktik/feriejobb/ungdomsjobb inom kommunens verksamheter. Kommunen ska erbjuda stöd innan de får det från arbetsförmedlingen vilket sker 90 dagar efter inskrivning.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: IAF	Finansiering: Genomförs genom politiska satsningar samt statsbidrag.
--	--------------------------------------	------------------	---

Vidareutvecklad åtgärd.

2.4. Bedriv uppstarten av arbetsmarknadsvägledning lokalt i områdena

Exempelvis på Agora i Skäggetorp, i Berga By och Ryds herrgård i Ryd och i samverkan med områdesteamen. Bra att kunna etablera kontakten lokalt och sedan slussas vidare för fortsatt vägledning i stan eller jobb i andra områden.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: IAF (AMC)	Finansiering: Genomförs inom ram.
---	--------------------------------------	------------------------	--------------------------------------

Ny åtgärd (sammanslagning av tidigare åtgärder)

2.5. Verka för att fler lokala arbetsgivare i områdena tar emot personer inom olika arbetsmarknadsinsatser

Intensifiering av kommunikation och möten med lokala arbetsgivare i områdena behövs för att fler lokala arbetsgivare ska ta emot personer inom olika arbetsmarknadsinsatser. Genomförs inom Arena arbetsmarknad och arbetsgivarteamen.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: IAF	Finansiering: Genomförs inom ram.
--	--------------------------------------	------------------	--------------------------------------

Vidmakthållen åtgärd.

2.6. Arbeta vidare med Jobbspår, interna och externa

<p>Vuxenutbildningar anpassas i samverkan med företag så att rätt utbildning leder till anställning genom lokal överenskommelse. Jobbspår ingår i DUA (Delegationen för unga och nyanlända till arbete), lokal överenskommelse med arbetsförmedlingen finns.</p> <p>Genomförs i samverkan med arbetsgivarna, arbetsförmedlingen, AMI och VUX.</p> <p>ESF förstudie connect ska kopplas på för att stärka samverkan och säkra kompetensförsörjning och utveckling framåt.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: IAF</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram.</p>
<p>Vidmakthållen åtgärd.</p>			

2.7. Starta upp långsiktigt projekt för ökat företagande bland invånare med utländsk bakgrund i Berga, Ryd och Skäggetorp.

<p>Syftet med projektet är att tillgängliggöra, anpassa och utöka nyföretagarrådgivningen till målgruppen så att fler kan ta del av kommunens stöd till nyföretagare som genomförs av Nyföretagarcentrum. Målgruppen för projektet är invånare med utländsk bakgrund, med fokus på boende i Berga, Ryd och Skäggetorp, som har förutsättningar och viljan att starta ett eget företag efter anpassad rådgivning och stöttning. Genomförs i samverkan med IAF.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: KLF (Näringsliv- och tillväxstaben)</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram 2022</p>
<p>Ny åtgärd.</p>			

2.8. Arbeta för att främja UF-företagande

Arbeta för att främja UF-företagande bland gymnasieungdomar i från Berga, Ryd och Skäggetorp. Exempelvis genom att marknadsföra möjligheten mer och lyfta fram förebilder.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram.
--	--	------------------	---

Ny åtgärd.

2.9. Stärk samverkan för att bättre fånga upp unga som inte fullföljer eller riskerar att inte fullfölja gymnasiet

Frågan hanteras inom Styrgruppen "Barn & Unga i Samverkan" samt Kommunala aktivitetsansvaret (KAA). KAA har ett uppdrag att utveckla den befintliga handlingsplanen.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram. Pågående.
--	--	------------------	--

Vidmakthållen åtgärd.

3.5 Utvecklingsområde 3: Utbildning för att barn och vuxna ska nå sin fulla potential

3.5.1 Nuläge

I Ryd och Skäggetorp går en mycket hög andel barn med annat modersmål än svenska i grundskolorna. Samma sak gäller för Bäckskolan i Berga. Andelen inskrivna barn i förskolan i Berga, Ryd och Skäggetorp är något lägre än i kommunen totalt.

Det finns numera inget högstadium i något av områdena, efter att Skäggetorpskolans högstadium avvecklades 2021. Högstadierna i Berga och Ryd stängdes ett par år tidigare. Istället går eleverna som bor i områdena utspridda på andra skolor i kommunen. En mer blandad elevsammansättning på skolorna kan förhoppningsvis öka elevernas chanser att bli behöriga till gymnasiet, vilket är mycket viktigt för att komma vidare i livet.

Utmaningarna är dock stora. Vårterminen 2020 blev 50 % av eleverna som bor i socialt utsatta områden behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, jämfört med 90 % för övriga elever i Linköpings kommun. I gruppen socialt utsatta områden ingår elever som bor i Skäggetorp samt delar av Berga och delar av Ryd (indelningen gjordes 2018 utifrån NYKO-områden).

Utbildningsnivån för den vuxna befolkningen är låg i både Berga och Skäggetorp. I Berga har 18 % enbart förgymnasial utbildning och i Skäggetorp har 28 % enbart förgymnasial utbildning. För Linköping totalt var siffran 8,3 % år 2020. I Ryd är motsvarande siffra för de som enbart har förgymnasial utbildning 9,1 %, vilket kan förklaras av den relativt höga andel studenter som är boende i området.

3.5.2 Vad kommunen behöver göra

Utbildningen i Linköping ska ha en hög och likvärdig kvalitet. Den ska ge alla barn och elever förutsättningar att nå nationella mål och kunna utveckla sin fulla potential. Skolsegregationen ska motverkas.

Kommunen behöver arbeta för en god utbildning för alla barn och vuxna inom förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning så att alla barn och vuxna ska nå sin fulla potential. Utbildning är en viktig faktor för individens möjligheter till positiv utveckling och hopp i livet. Kunskaper i svenska är en nyckelfaktor för att många i dessa områden ska etablera sig i samhället, liksom utbildning inom samhällsorientering. Att föräldrarna får utbildning är viktigt då förståelsen ökar för hur viktig barnens skolgång är.

Andelen inskrivna barn i förskolan behöver öka i Berga, Ryd och Skäggetorp. Att gå i förskolan är viktigt för att få god förberedelse inför skolstarten, framförallt för språkutvecklingens skull. Utöver detta är det viktigt att arbeta aktivt för att alla elever ska få de bästa förutsättningarna till lärande redan på låg- och mellanstadiet. En utredning ska göras gällande förutsättningarna för

att utöka tiden i förskoleklass, få fler elever att vara på fritidshem och utöka timplanen för årskurs 1-3, vilket skulle kunna vara gynnsamt för elever i dessa områden.

3.5.3 Åtgärder

3.1. Vidta åtgärder för att öka andelen inskrivna barn i förskolan

Utifrån genomförd kartläggning ska åtgärder genomföras för att öka andelen inskrivna barn i förskolan.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.2. Arbeta för att främja språkutvecklingen för flerspråkiga barn i förskolan

Projekt är startat för att implementera undervisningsmetoder och arbetssätt som ökar barns ordförråd och gynnar deras språkutveckling, med särskilt fokus på flerspråkiga barn, på alla kommunala förskolor i Linköpings kommun.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.3. Utred förutsättningar för ökad tid för elever i skolan

Utreda förutsättningar, kostnader och möjligheter att utöka tiden i förskoleklass, få fler elever att vara på fritidshem och utöka timplanen för årskurs 1-3.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Utredning genomförs inom ram.
Ny åtgärd.			

3.4. Aktivt verka för att främja ett aktivt skolval i alla åldrar

Det är gynnsamt för elever att göra ett aktivt skolval och det ska uppmuntras genom kampanjer och aktiv informationsutbredning. I Skäggetorp gjorde 100% av eleverna ett aktivt skolval till åk	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram.
---	--------------------------------------	------------------	--------------------------------------

7. Erfarenheter ska nu spridas till Ryd och Berga. Genomförs av de som har kontaktytor mot elever, samt mot vårdnadshavare.			
Vidmakthållen åtgärd.			

3.5. Arbeta för att skapa likvärdiga möjligheter för lärande i åk F-6

Pågående arbete med resultatuppföljning och förväntat resultat #förvarjeelev. Exempelvis pågående arbete med matematik för att säkerställa att undervisningen fokuserar på de kritiska faktorerna som behöver finnas. En del i att skapa likvärdiga möjligheter för lärande och ge fler elever möjlighet att nå gymnasieexamen	Område: Berga, Ryd, Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.6. Gör en översyn av utbildningarna kring föräldrastöd

Syftet är att stärka föräldraskapet. Utbildningarna kan behöva anpassas efter målgrupp.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram.
Ny åtgärd.			

3.7. Gör Bokstart permanent

Syftet med Bokstart är att tidigt stimulera språkutveckling och skapa relationer till familjerna. Detta bygger på samverkan mellan bibliotek, förskola och barnhälsovård (familjecentral). Bokstart finns idag i Berga. Plan för att starta upp bokstart även i Ryd och Skäggetorp och göras permanent i alla tre områden ska tas fram.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KOF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

3.8. Stärk och vidareutveckla Kulturpuls på låg- och mellanstadieskolorna

Skapa och standardisera en permanent och långsiktig samarbetsform där Kulturpuls och skolorna i områdena hittar samverkansformer som är överensstämmande med båda verksamheternas uppdrag.

Område:
Berga, Ryd
och
Skäggetorp

Ansvarig:
KoF,
UTB

Finansiering:
Genomförs
inom ram.
Pågående.

Vidmakthållen åtgärd.

3.9. Komplettera SFI med arbetsmarknadsåtgärder

Utred möjligheten inom heltidsaktiveringen mellan Arena arbetsmarknad och VUX.
Ev. utökning av den lokala överenskommelsen med arbetsförmedlingen.

Område:
Berga, Ryd
och
Skäggetorp

Ansvarig:
IAF

Finansiering:
Genomförs
inom ram.

Vidmakthållen åtgärd.

3.6 Utvecklingsområde 4: Trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping

3.6.1 Nuläge

Skäggetorp är Linköpings största stadsdel efter innerstaden. Det är idag en egen stad i staden. Stadsdelen planerades på 60-talet helt enligt dåtidens ideal med till exempel trafikseparerade miljöer. Området är idag avskärmat från resten av staden av flera fysiska barriärer men det finns även mentala barriärer som gör att det är låg rörlighet till och från området trots att avstånden inte är stora. 86 % av alla bostäder i Skäggetorp är hyresrätter och över hälften av alla bostäder är tvåor och treor. I Skäggetorp råder en stor omflyttning. En förklaring är att det finns få stora bostäder, de som behöver bo större får lämna området och nya flyttar in i de lediga lägenheterna. En annan anledning är stadsdelens dåliga rykte, många väljer att lämna området när de har möjlighet.

Ryd kan liksom Skäggetorp ses som en stad i staden med både fysiska och mentala barriärer från resten av staden. Ryd planerades under 60-talet och var färdigbyggt i början av 70-talet. Ryd har en viss variation av bostäder med ett småhusområde och ett större område med flerbostadshus, områdena inom Ryd är dock tydligt uppdelade och skiljer sig åt gällande utformning och befolkning. Samtliga lägenheter i Ryd är hyresrätter, varav många av dessa är studentbostäder. Nya bostäder byggs idag genom en relativt nyligen antagen detaljplan.

Berga är till skillnad från Ryd och Skäggetorp mer integrerat med omkringliggande områden, och variationerna inom stadsdelen är större. Det finns både villor, radhus, bostadsrätter och hyresrätter men det råder stor intern segregation eftersom stadsdelen är tydligt uppdelad i olika områden. Nya bostäder byggs nu bredvid Berga centrum och många har redan flyttat in.

I Berga är aktivitetsparken välbesökt. I Skäggetorp och Ryd är de flesta funktioner koncentrerade till centrumet och det fungerar till viss del som en mötesplats. Agora är en ny målpunkt och mötesplats i Skäggetorp som kan locka besökare från hela Linköping.

3.6.2 Vad kommunen behöver göra

Kommunen behöver skapa trivsamma livsmiljöer för ett sammanhållet Linköping. Dels ska områdena upplevas som trivsamma och attraktiva både av de som bor och verkar där, men även av övriga i Linköping. Det är också viktigt att områdena på ett bättre sätt kopplas samman med omkringliggande stadsdelar så att Linköping blir en mer sammankopplad och sammanhållen stad. Att skapa fler mötesplatser och målpunkter i Berga, Ryd och Skäggetorp, både för de egna invånarna, men också för övriga Linköpingsbor är viktigt. På så sätt stärks kopplingarna till omgivningen och det finns potential för att fler människor från olika områden ska mötas.

Ett planprogram har antagits för Skäggetorp och som möjliggör en strukturomvandling av hela stadsdelen. Det är av största vikt att planerna förverkligas skyndsamt. Planprogrammet innebär att många nya bostäder kommer byggas som komplement till det ensidiga utbud som finns idag. Det kommer göra det möjligt för fler att bo kvar i området även om de vill bo större eller i exempelvis radhus. De fysiska barriärerna runt området kommer också luckras upp och fler kopplingar kommer skapas till och från området vilket är mycket viktigt för att integrera Skäggetorp med omgivningen.

Detaljplanarbeten i Skäggetorp behöver fortsatt prioriteras och samtal behöver föras med fastighetsägare kring att bygga ett mer diversifierat bostadsbestånd så att utbudet blir mer blandat. Kommunen tillsammans med Stångåstaden har en viktig uppgift i att gå före och visa vägen för fler aktörer.

I Berga pågår ett stadsbyggnadsprojekt med flera intressenter. Det är viktigt att det prioriteras och förverkligas. På så sätt kan Berga kopplas samman ännu mer med Ekkällan och få en tydligare entré mot Tinnerö eklandskap. Fler nya bostäder innebär också investeringar i service som skolor och förskolor och har möjlighet att leda till en ännu mer blandad befolkning vilket är positivt. Ett arbete med en ny detaljplan för Berga Centrum ska också inledas och behöver prioriteras högt. Ett nytt centrum är viktigt för hela områdets utveckling och det bör formos tillsammans med boende och verksamma i området.

Ryd kommer under 2022 få en moderniserad aktivitetspark vilket blir positivt för området. Ytterligare investeringar som stödjer områdets utmaningar kan behövas framöver.

3.6.3 Åtgärder

4.1. Genomför planprogrammet i Skäggetorp			
Detaljplaner i Skäggetorp där intressent finns ska prioriteras högt för att den stora strukturomvandling som planprogrammet möjliggör ska ske så snabbt som möjligt.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SPA)	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			
4.2. Ta fram en genomförandestrategi för planprogrammet i Skäggetorp			
Frågor kopplade till genomförandet av planprogrammet i Skäggetorp ska utredas och en genomförandestrategi ska tas fram.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SPA)	Finansiering: Genomförs inom ram.
Ny åtgärd.			

4.3. För kontinuerlig dialog med fastighetsägare i Skäggetorp kring utveckling i enlighet med planprogrammet

Kontinuerliga samtal ska föras med fastighetsägare i Skäggetorp kring att förverkliga planprogrammet och för att få fler byggaktörer att komma in och utveckla Skäggetorp.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SPA)	Finansiering: Genomförs inom ram.
--	-----------------------	------------------------	--------------------------------------

Vidmakthållen åtgärd.

4.4. Upprusta och modernisera aktivitetspark/stadsdelspark vid Skäggetorps centrum

Planering för att upprusta och modernisera aktivitetspark/stadsdelspark i centrum av Skäggetorp kommer ske under 2022. Byggnation under 2023. Arbetet ska kopplas med övriga förvaltningars arbete i området och dialog med boende och civilsamhälle är viktigt. Dialog ska planeras i samråd med KLF Hållbarhetsenheten. Genomförs tillsammans med KoF.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SMA) I samverkan med KoF	Finansiering: Genomförs inom ram (investerings budget).
--	-----------------------	---	--

Vidareutvecklad åtgärd.

4.5. Fortsätt utredningen om att etablera en internationell marknad (torghandel) i Skäggetorp

En internationell marknad med torghandel kan bli en ny målpunkt i staden. Samverkan med fastighetsägaren och samråd med berörda aktörer måste ske innan den etableras. Förstudie genomfördes under hösten 2021. Under 2022 sker analys och ställningstagande till eventuell etablering.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SMA)	Finansiering: Genomförs inom ram.
---	-----------------------	------------------------	--------------------------------------

Vidmakthållen åtgärd.

4.6. Prioritera detaljplanering i Berga

Detaljplaner där intressent finns och som på ett tydligt sätt utvecklar Berga till en socialt mer hållbar stadsdel ska fortsatt prioriteras. Pågående detaljplaner är Stadsbyggnadsprojekt Berga (Smestad 1:4), samt kvarteret Ljushvudet.	Område: Berga	Ansvarig: MoS (SPA)	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			

4.7. Arbeta fram en ny detaljplan för Berga centrum

Med hjälp av tidig medborgardialog (fortsättning Dialog mitt Berga) ska arbetet för att ta fram en detaljplan för Berga centrum påbörjas under 2022 och prioriteras högt. Barnperspektivet ska vara i fokus. Utvecklingen av Berga centrum är viktigt för hela området. Dialogen ska planeras i samråd med KLF Hållbarhetsenheten.	Område: Berga	Ansvarig: MoS (SPA)	Finansiering: Genomförs inom ram.
Ny åtgärd.			

4.8. Investera i och utveckla i konst i Berga

Ny konst kommer under 2022 skapas i Berga på tre nya platser. Belysningsåtgärder och ny skyltning ska genomföras i Berga skulpturpark. Ska ske tillsammans med KoF.	Område: Berga	Ansvarig: MoS (SMA) i samverkan med KoF.	Finansiering: Genomförs inom ram (Investeringsbudget - konst i staden).
Ny åtgärd.			

4.9. Upprusta aktivitetsparken i Berga

Underhåll av aktivitetsparken i Berga vid behov. Enklare åtgärder genomförs i enlighet med besiktning/inventering.	Område: Berga	Ansvarig: MoS (SMA)	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

4.10. Upprusta och modernisera aktivitetspark i Ryd

Modernisering och byggnation av aktivitetspark i Ryd genomförs under 2022. Arbetet ska kopplas med övriga förvaltningars arbete i området och dialog med boende och civilsamhälle är viktigt.	Område: Ryd	Ansvarig: MoS (SMA)	Finansiering: Genomförs inom ram (investeringsbudget).
Vidareutvecklad åtgärd.			

4.11. Genomför en förstudie om "Barnens naturstig i Rydskogen".

Syftet är att tillgängliggöra Rydskogen för människor som inte normalt sett vistas i skog och natur, många potentiella besökare bor i Ryd och Skäggetorp. Kan bli en större satsning på ett roligt besöksmål för barn och föräldrar från områdena men även för andra linköpingsbor vilket kan skapa möten mellan människor. Förstudien görs för att ta fram en tydligare projektidé i samarbete med boende i närområdet. Ska ske i samverkan med KoF. Förstudie 2022, ev. byggnation 2023.	Område: Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SMA) I samverkan med KoF.	Finansiering: Genomförs inom ram.
Ny åtgärd.			

4.12. Rusta upp och utveckla parker och lekplatser för att skapa trivsel och trygghet

Viktigt att det blir platser för alla åldrar och könstillhörigheter. Viktigt med fokus på trygghet. Plan för närlekplatser och parker för fortsatt utveckling inom stadsdelarna ligger med i långsiktig investeringsplan. 2022-2023.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: MoS (SMA)	Finansiering: Genomförs inom ram (investeringsbudget).
Vidareutvecklad åtgärd.			

4.13. Genomför årliga inventeringar av mörka platser

<p>Genomför årliga inventeringar av mörka platser med hänsyn till behov av komplettering av belysning.</p> <p>Viktigt att även beakta det som kommer in via Trygghetskartan och från de brottsförebyggande grupperna i dessa områden och åtgärda om möjligt.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: MoS (SMA)</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram (drift- och investeringsbudget beroende på åtgärd).</p>
<p>Vidmakthållen åtgärd.</p>			

4.14. Genomför utbildning för medarbetare på MoS om segregation

<p>Utbildning ska genomföras för Stadsplaneringsavdelningens verksamhet under 2022.</p> <p>Relevanta kompetenser från Stadsmiljöavdelningen kommer att bjudas in. Syftet är att stärka kompetensen kring segregation och öka förståelsen för vikten av att arbeta med dessa områden.</p>	<p>Område: Berga, Ryd och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: MoS (SPA)</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram.</p>
<p>Vidmakthållen åtgärd.</p>			

4.15. Medverka i fastighetsägarsamverkan

<p>En fastighetsägarförening i form av en BID (Business improvement district) finns nu i Skäggetorp. I Berga håller en på att startas upp enligt samma koncept. Representant från KLF Hållbarhetsenheten deltar som representant från kommunen.</p>	<p>Område: Berga och Skäggetorp</p>	<p>Ansvarig: KLF, hållbarhetsenheten m.fl.</p>	<p>Finansiering: Genomförs inom ram.</p>
<p>Vidareutvecklad åtgärd.</p>			

3.7 Utvecklingsområde 5: En rikare fritid för alla

3.7.1 Nuläge

I Skäggetorp finns det ett antal aktiva idrottsföreningar, men även andra föreningar och civilsamhällesaktörer, som erbjuder olika former av fritidssysselsättning för invånarna. Mycket är dock projekt och tillfälliga insatser och det är svårt att få en överblick över allt som görs. Kommunens fritidsverksamhet utgår främst från UngPuls och Agora.

Berga By öppnades under 2021 och där finns bland annat bibliotek och Ung Puls. Berga By är ett positivt tillskott eftersom kommuninvånare länge efterfrågat fler mötesplatser i området som exempelvis ett bibliotek. I Berga finns det färre aktiva föreningar än i Skäggetorp men det finns ett stort engagemang för området från dem.

I Ryd finns det också ett antal olika föreningar som är mer eller mindre aktiva. Under 2021 öppnades ett bibliotek i centrumhuset. Ryds sportcenter är under utveckling vilket bidrar positivt till området. Aktivitetsparken kommer under 2022 genomgå en större ombyggnation och upprustning.

Kulturskolan har idag en svag ställning i områdena. Det är få elever som bor i Berga, Ryd och Skäggetorp som deltar i kulturskolans verksamhet. Att många barn och unga lever i relativ fattigdom kan vara en orsak till att de inte deltar i föreningsliv eller idrottsaktiviteter. Det är i många fall också så att deltagandet i organiserat föreningsliv inte är integrerat i den egna kulturen på samma sätt i dessa områden som i andra.

Andelen barn och unga (7-20 år) som var aktiva i en idrottsförening år 2019 var 29% i Skäggetorp, 38% i Ryd och 46 % i Berga, jämfört med 63 % i Linköping totalt.

3.7.2 Vad kommunen behöver göra

Kommunen behöver arbeta för att möjliggöra en rikare fritid för alla människor i Berga, Ryd och Skäggetorp. Fritiden kan berika livet och är viktig för hälsan för både unga, vuxna och äldre. Det måste finnas attraktiva mötesplatser med ett brett program för olika åldrar i områdena. Kommunen måste försöka ta tillvara på olika intressen och passioner för att tillsammans med föreningslivet och civilsamhället erbjuda något för alla oavsett intresse eller ekonomiska förutsättningar. Kultur och idrott är en viktig väg till integration och delaktighet i samhället. Föreningsdeltagande skapar till exempel kunskap om demokratiska processer och är viktigt för känslan av att ingå i ett sammanhang.

Kommunen behöver på olika sätt stötta föreningslivet i att bygga upp en långsiktigt hållbar verksamhet. Detta för att komma bort från kortsiktiga insatser och projekt och istället samverka med stabila och långsiktiga aktörer.

Kommunen behöver också skapa attraktiva aktivitetsmiljöer såväl utomhus som inomhus och se till att de som vill bedriva föreningsverksamhet har lokaler att göra det i.

3.7.3 Åtgärder

5.1. Vidareutveckla och stärk Agora som mötesplats

Agora ska vidareutvecklas till en självklar, positiv mötesplats för alla i Skäggetorp. Innehåll och öppettider utvecklas allteftersom utifrån efterfrågan och behov. Samverkan ska ske med övriga förvaltningar och andra aktörer i området som exempelvis civilsamhället.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
--	-----------------------	------------------	--------------------------------------

Vidareutvecklad åtgärd.

5.2. Vidareutveckla och stärk Ryds sportcenter som mötesplats

Ryds sportcenter ska vidareutvecklas till en viktig mötesplats i Ryd. Innehåll utvecklas allteftersom utifrån efterfrågan och behov. Ryds motionscentrum bör även inkluderas i utvecklingsarbetet.	Område: Ryd	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
--	----------------	------------------	--------------------------------------

Vidareutvecklad åtgärd.

5.3. Utveckla Glyttingebadet

Badet ligger placerat mellan Ryd och Skäggetorp och är viktigt för många i områdena. Utveckling ska ske tillsammans med föreningslivet.	Område: Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram
---	----------------------------	------------------	-------------------------------------

Vidmakthållen åtgärd.

5.4. Öppna upp kulturskolan för fler

Det planeras att införa ett differentierat avgiftssystem för kulturskolan så att kostnaden blir lägre för hushåll med låga inkomster. Det är en åtgärd	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Politiskt beslut väntas under 2022.
--	--------------------------------------	------------------	--

som förhoppningsvis kan leda till att Kulturskolans utbud tillgängliggörs för fler barn och unga och att det kan bli en fortsättning efter Kulturpuls i skolan.			
Ny åtgärd.			

5.5. Utveckla ett koncept och genomför ny pilotverksamhet av utlåning av fritidsutrustning

Ett koncept för utlåning av sport- och fritidsutrustning ska tas fram under våren utifrån en utredning som beräknas bli klar under april. Konceptet ska sedan genomföras som en ny pilotverksamhet under sommaren 2022. Under somrarna 2020-2021 har Pulsbanker genomförts som pilotprojekt, utvärdering av dem sker nu som en del i detta.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

5.6. Arbeta systematiskt med att lotsa ungdomar och matcha deras önskemål kring fritidsaktiviteter med utbud, i samverkan med skolan

Personal inom fritidsverksamheten ska fungera som en mellanhand mellan ungdomar och föreningar eller kommunens verksamhet för att matcha intressen med aktiviteter. Viktigt med stöttning och uppmuntran så att fler får en meningsfull fritid. Viktigt med samverkan med skolorna för att fånga upp ungdomarna. Uppdrag definieras under 2022.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

5.7. Skapa långsiktiga och stabila strukturer kring föreningsstöd

En total översyn av samtliga förvaltningars bidrag behöver göras för att skapa långsiktiga och stabila strukturer kring föreningsstöd så att föreningarna kan bygga stabil och långsiktig verksamhet. En form för detta är IOP. En utredning med civilsamhället behöver genomföras. Åtgärden ska genomföras i samverkan med KLF (Hållbarhetsenheten)	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			

5.8. Arbeta strukturerat med föreningsutveckling i områdena

Syftet är att stödja det befintliga föreningslivet, men också att stödja i demokratiprocesser för att fler ska kunna starta upp föreningsverksamhet. Fortsatt arbete kommer ske tillsammans genom dialog om möjligheten att skapa tydliga uppdrag och IOP-avtal för och med föreningar verkande i områdena.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidareutvecklad åtgärd.			

5.9. Prioritera tider i idrottshallar för lokal verksamhet

Syftet är att underlätta för, och stärka, de föreningar som bedriver lokal verksamhet eftersom de är viktiga för områdena. Till och med år 2022 kommer fyra nya idrottshallar tas i bruk i Linköping vilket möjliggör åtgärden.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			

5.10. Samverka för att fylla lediga lokaler med fritids- eller föreningsverksamhet

Arbeta med att löpande stötta föreningar i att hitta lämpliga lokaler för sin verksamhet. Samverkan med fastighetsägare i områdena för att matcha behov med ledigt utbud. Genomförs i samverkan med Stångåstaden med flera.	Område: Berga, Ryd och Skäggetorp	Ansvarig: KoF	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			

5.11 Möjliggör uthyrning av skollokaler för fritidsaktiviteter eller föreningar

Möjliggör uthyrning av skollokaler kvällstid till andra aktörer som föreningar, studieförbund eller kommunens fritidsverksamhet. Genomförs i samverkan med KoF.	Område: Skäggetorp	Ansvarig: UTB	Finansiering: Genomförs inom ram.
Vidmakthållen åtgärd.			

4 Bilagor

Bilaga 1: Nulägesbild Berga, daterad 2021-12-17

Bilaga 2: Nulägesbild Skäggetorp, daterad 2021-12-17

Bilaga 3: Nulägesbild Ryd, daterad 2021-12-17